ТОПОЕВА-СТАВИНСКАЯ БАТМА БОЛОТАЛИЕВНА

Кыргыз Республикасынын билим берүүсүнө эмгек сиңирген кызматкер
«Даңк» медалынын ээси
Жалпы кызмат стажы – 50 жыл
Педагогикалык стажы – 26 жыл (кыргыз жана англис тил мугалими)
Кыргыз Республикасынын деңгээлдик «Кыргызтест» системасынын түптөөчүсү

Туулган жылы: 10-апрель 1957-жыл

Туулган жери: Чүй облусу, Москва району

Билими:

2012-2014-жж. Россия эл чарбасы жана Мамлекеттик кызмат академиясынын базасындагы (РАНХ) Улуу Британиянын Манчестер университетинин магистратурасы, *диплом (2014 ж.);*
Москва Социалдык жана экономикалык илимдердин жогорку мектеби (МВШСЭН), *«Билим берүүдөгү башкаруу/билим берүү системасынын сапатын баалоо менеджменти» факультети, диплом (2014 ж).;*

2001-2005-жж. Ж.Баласагын атындагы КУУ, «Адистерди максаттуу даярдоо институтунун» чет тили кафедрасы, «*Теоретикалык жана колдонмо лингвистика/Лингвистика жана жаңы маалыматтык технологиялар», диплом (2005-ж.);*

1985–1989-жж. ПИРЯЛ, «Орус тили жана орус адабияты» факультети, – *Орус тили жана орус адабияты мугалими, диплом (1989 ж.);*

1972-1975-жж. Кара-Балта тамак-аш өнөр жайы техникуму «Нан азыктарын даярдоо технологиясы» факультети, *диплом (1975 ж.).*

Дасыгын жогорулатуу курстары:

2016-жыл КР Финансы министрлигинин «Мамлекеттик сатып алууларды башкаруу» курсу – *сертификат;*

2015-жыл РФ М.В.Ломоносов атындагы Мамлекеттик университеттин (МГУ) Орус тили жана адабияты институту (ИРЯиК), «Орус тилин чет тил катары жана РФ тарыхын, укуктарын билүү деңгээлин комплекстүү баалоо технологиясы» Эл аралык илимий-практикалык курсу *ТРКИ (тест по русскому как иностранному), тестор күбөлүгү (Москва, МГУ, 2014ж.)*;

2014-жыл РФ М.В.Ломоносов атындагы Мамлекеттик университеттин (МГУ) «Орус тили жана маданият» институтунун (ИРЯиК) чет элдик жарандарды даярдоо жана тесттен өткөрүү борбору «Орус тилин чет тил катары билүү деңгээлин баалоо технологиясы», *тестор күбөлүгү* (Москва, МГУ, 2014ж.).

Эл аралык деңгээлде ишке ашырылган долбоорлор

Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2025.22.10. №14-27892 протоколдук тапшырмасын аткаруу:

2026-жыл Кыргыз Республикасынын «Кыргызтест» мамлекеттик мекемеси менен Эл аралык TOEFL IBT, TOEFL ITP, ITEP Academic, ATTANAL Al Arabi сыяктуу тест системаларынын расмий дистрибьютери болгон «National Educational Network (NEN)» уюмунун ортосунда түзүлгөн расмий келишимдин негизинде Бишкек шаарында 10 орундукка эсептелген Эл аралык компьютердик тест борбору ачылды. Кыргыз Республикасынын жарандарына эл аралык тесттерди өз мекенинде тапшырып, эл аралык сертификат алуу мүмкүнчүлүгү камсыздалды.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоочу «Кыргызтест» системасын эл аралык деңгээлде таанытуу жаатында аткарылган иштер:

2026-жыл Азербайжан Республикасы, Баку шаары. Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад: *«Баалоо системалары: ишеним, айкындуулук жана инновация»;*

2025-жыл Казахстан Республикасы, Астана шаары. Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад: *«Тилди билүү деңгээлин баалоонун санариптик технологиясы»;*

2025-жыл Өзбекстан Республикасы, Ташкент шаары. Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад: *«Тилди билүү деңгээлин баалоодогу санариптик ыкмалар»;*

2024-жыл Казахстан Республикасы, Астана шаары. Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад: *«Тилди билүү деңгээлин баалоону санариптештирүү»;*

2024-жыл РФ, Москва шаары, ЕАОКО (Евразийская ассоциация оценки качества образования), Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад: *«Система*

тестирования по русскому языку как официальному (ТРКО) в Кыргызской Республике»;

2023-жыл РФ, Москва шаары, миграциядагы аялдардын Эл аралык форуму, доклад *««Кыргызтест» системасы: кечээ, бүгүн жана эртең»*;

2023-жыл КР, Бишкек шаары, Түрк тилдүү мамлекеттердин Эл аралык форуму, доклад: *«Кыргызтест»: «Мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоонун лингводидактикалык негиздери»;*

2023-жыл КР, Бишкек шаары, Б.Ельцин атындагы Кыргыз-Славян университетинде доклад: *«Уровневая система Кыргызтест»*;

2022-жыл РФ, Москва, А.С.Пушкин атындагы орус тили институту, доклад;

2022-жыл РФ, Москва, Кыргызстан-Россия Эл аралык биринчи Аялдар форуму, презентация: *«Кыргызтест»: Оценка уровня владения языком»*;

2020-2023-жж. РФ, Москва, ЕАОКО Ассоциациясынын Эл аралык илимий-практикалык конференцияларында доклад жасоо, – *сертификаттар*, *Ыраазычылык кат*;

2020-жыл Нидерланды Эл аралык педагогикалык изилдөөлөр институтунун (CITO) лингвистикалык эксперттер тобунун курамында ишке катышуу, – *сертификат*;

2020-2021-жж. «Окуу керемет» ЮСАИД долбоорунун «Leveling group» жумушчу тобунун мүчөсү, – *сертификат жана Ыраазычылык кат*;

2020-2021-жж. «Бирге окуйбуз» ЮСАИД долбоорунун жумушчу тобунун мүчөсү;

2019-жыл Казахстан Республикасы, Астана шаары. Эл аралык илимий-практикалык семинар, доклад: – *сертификат*;

2017-жыл РФ, Москва, РАНХ жана «Социалдык жана экономикалык илимдердин жогорку мектеби (МВШСЭН), Эл аралык илимий-практикалык 14-конференция, доклад;
Кыргыз Республикасы, мамлекеттик тилди окутуу стандарты» (Москва, 02.2017), – *сертификат*;

2016-жыл Казахстан Республикасы, Астана шаары. Эл аралык илимий-практикалык конференция, доклад;
«Кыргызтест» системасы: Тилди билүү деңгээлин баалоо концепциясы, – *сертификат* (09.2016);

2016-жыл Кыргыз Республикасы, Бишкек шаары, Раззаков атындагы КТУ, TurkLang 2016: Эл аралык илимий-практикалык 4-конференция «**Kyrgyztest: Proficiency Evaluation of the State Language**»: – *сертификат;*

2012-2016-жж. Россия Федерациясы, Москва шаары, РАНХ, МВШСЭН

Эл аралык илимий-практикалык XI – XIII конференцияларга катышуу. «Билим берүүнүн өнүгүү тенденциясы: Мугалимди ким жана кантип окутат?», «Мектептеги жана мектепке чейинки билим берүү мекемелериндеги лидерлер: кечээ, бүгүн, эртең», «Эффективдүү мектеп жана эффективдүү балдар бакчасы деген эмне?», Билим берүүнүн өнүгүү тенденциясы: «Бардыгын кадрлар чечет!?» (Москва ш. 2012-2014-жж.), – *сертификат;*

Иш тажрыйбасы:

2018-ж. бери Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу «Кыргызтест» Мамлекеттик мекемесинин директору;

2016-2018-жж. ББжИМ Улуттук тест жүргүзүү борбору, «Кыргызтест» башкармалыгынын башчысы;

2014-2015-жж. ББжИМ Улуттук тест жүргүзүү борбору, «Кыргызтест» секторунун башчысы;

2012-2014-жж. ББжИМ Улуттук тест жүргүзүү борбору, «Кыргызтест» секторунун жогорку категориядагы методисти;

2011–2012-жж. Бишкек финансылык-экономикалык техникуму – англис тил мугалими (БФЭТ) (айкалыштырып иштөө);

1995-2012-жж. Бишкек шаардык №13-лицей мектеби – кыргыз жана англис тилдеринен мугалим; мамлекеттик тил боюнча директордун орун басары;

1997-2005-жж. «Ой-булак» коомдук фондунун төрайымы (айкалыштырып иштөө);

1991-1995-жж. № 58 Балдар бакчасы, тарбиячы жана мамлекеттик тил мугалими.

Кыргыз Республикасында Кыргызтест системасын түптөө. Мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо системасынын мазмунун иштеп чыгуу

2012-2013-жж. Мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоочу «Кыргызтест» системасынын Концепциясын иштеп чыгууну уюштуруу жана катышуу; КР Өкмөтүнүн 26.03.2013ж. №150 Токтому;

2014-жыл Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо боюнча ченемдик-усулдук (методикалык) документтерин жана деңгээлдик окуу колдонмолорун иштеп чыгуу (Мамлекеттик тилди билүү деңгээлине коюлган Талаптар (A1-C1); Лексикалык минимумдар (A1-A2) (баштапкы варианты);

2014-ж.,декабрь «Кыргызтест» системасын пилоттук тартипте ишке киргизүү;

2014–2020-жж. Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди 2014-2020-жылдары өнүктүрүү жана тил саясатын өркүндөтүү программасын редакциялоого катышуу (волонтер катары);

2015–2017-жж. Мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо боюнча ченемдик-усулдук (методикалык) документтерин жана деңгээлдик окуу колдонмолорун иштеп чыгуу (Мамлекеттик тилди билүү деңгээлине коюлган Талаптар (A1-C1); Лексикалык минимумдар (A1-A2) (толукталып, биринчи басылышы);

2015-жыл Кыргыз тилинин жыштык сөздүгүн иштеп чыгуу;

2016–2017-жж. «Мамлекеттик жана муниципалдык кызматчылардын мамлекеттик тилди милдеттүү түрдө билүү деңгээлдери жана көлөмдөрү» жөнүндө Жобону иштеп чыгуу;

2017-жыл «Кыргызтест» Мамлекеттик мекемесинин жобосун иштеп чыгуу;

2017-жыл «Кыргызтест» системасы боюнча Типтүү тесттерди иштеп чыгуу (A1);

2018-жыл Мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо боюнча ченемдик-усулдук (методикалык) документтерин жана деңгээлдик окуу колдонмолорун иштеп чыгуу (Мамлекеттик тилди билүү деңгээлине коюлган Талаптар (A1-C1); Лексикалык минимумдар (A1-A2) (экинчи басылышы).

2018-жылы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу «Кыргызтест» Мамлекеттик мекемеси түзүлдү

(КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 5-апрелиндеги №186 Токтому)

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу «Кыргызтест» Мамлекеттик мекемесинде аткарылган иштер:

2020-жыл «Кыргызтест» системасына расмий тил боюнча ТРКО (Тестирование по русскому языку как иностранному) тестин киргизүү;

2019-жыл «Кыргызтест» системасына онлайн тартибиндеги тесттерди киргизүү;

2018-жыл Расмий тил боюнча усулдук-ченемдик документтердин жана колдонмолордун топтомун Москва МГУ адистери менен биргеликте иштеп чыгуу жана басып чыгаруу, «Расмий тилди билүү деңгээлине коюлган Талаптар» (ТРКО A1, ТРКО A2, ТРКО B1), Лексикалык минимумдар (ТРКО A1, ТРКО A2), Типтүү тесттер (ТРКО A1).

Маалыматтык технологиялар жаатындагы иштелмелер (Илимий иштер):

2017-2024-жыл «Кыргыз тилин санариптик окутуу платформасы» электрондук окуу колдонмосу, автор;

2021-жыл «TS Testing Program» тест программасы, автор;

2019-жыл «Мобилдик Кыргызтест» кыргыз тилин үйрөтүү боюнча мобилдик тиркеме, автор;

2017-жыл «Кыргызтест» системасы боюнча «Жазуу» жана «Сүйлөө» субтесттерин электрондук нукта жүргүзүү программасын иштеп чыгуу;

«Кыргызтест» системасы боюнча «Жазуу» жана «Сүйлөө» субтесттеринин жоопторун аралыктан текшерүү жана баалоо программасын иштеп чыгуу.

Мамлекеттик жана расмий тилдерди үйрөтүү боюнча окуу-методикалык колдонмолор (Илимий иштер):

2025-жыл Окутуу орус, өзбек, тажик тилдерде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү мекемелеринин 2-классы үчүн мамлекеттик тилден окуу методикалык комплекси. -Б.: Кутаалам, 3-чыгарылышы, 2025, – авторлош.

2024-жыл Окутуу орус, өзбек, тажик тилдерде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү мекемелеринин 1-классы үчүн мамлекеттик тилден окуу методикалык комплекси. -Б.: Кутаалам, 3-чыгарылышы, 2024, – авторлош.

2024-жыл «Кыргызча сүйлөйбүз», «Говорим по-русски», окуу-методикалык колдонмолорун иштеп чыгуу, авторлош;

2018-жыл «Русский с самого начала» расмий тилди окутуу бюнча окуу колдонмосун иштеп чыгуу, – авторлош, Москва, ИРЯиК менен биргеликте;

2015-жыл А2 деңгээли (мамлекеттик кызматкерлер үчүн) окуу-усулдук комплекси,– авторлош;

2015-жыл «Кыргыз тили, А1 деңгээли (окутуу курстарынын башталгыч топтору үчүн),– авторлош;

2015-жыл Кыргыз тилинин жыштык сөздүгү, – негизги автор;

2013-жыл Окутуу орус, өзбек, тажик тилдерде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү мекемелеринин 2-классы үчүн мамлекеттик тилден иш дептери, – автор;

2011-жыл Окутуу орус, өзбек, тажик тилдерде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү мекемелеринин 1-классы үчүн мамлекеттик тилден окуу методикалык комплекси. -Б.: Кутаалам, 2011, 1-чыгарылышы,– авторлош.

Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди берүү деңгээлин баалоочу «Кыргызтест» түзүмүнүн ченемдик-укуктук документтерин иштеп чыгууну камсыздоо:

1. «Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди милдеттүү түрдө билүү көлөмү» – авторлош (ведомство аралык жумушчу топтун мүчөсү (2017-ж., №1357/1 КР ӨАП буйругу);
2. Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоочу «Кыргызтест» түзүмүнүн Жобосу – автору (2016-ж.);
3. Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо технологиялары – авторлош (2016-ж.);
4. «Кыргызтест» түзүмүнүн компьютердик программасын, өзүн-өзү баалоо индикаторун иштеп чыгуу, системаны жаңылантуу, модернизациялоону жетектөө (2014-жылдан бери);
5. «Кыргызтесттин» электрондук сайтын иштеп чыгууну жана жаңылантууну жетектөө (2014-жылдан бери);
6. Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоочу «Кыргызтест» түзүмүнүн Концепциясы – авторлош (2012-ж.).

Мамлекеттик жана ведомстволук сыйлыктары:

- Кыргыз Республикасынын «Даңк» медалы (2024 ж.);
- Кыргыз Республикасынын билим берүүсүнө эмгек сиңирген кызматкер (2017 ж.);
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ардак Грамотасы, (2023 ж.);
- Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ыраазычылык каты, (2021 ж.);

Ведомстволук сыйлыктары

- Кыргызтелеком ААК медалы, (2026 ж.);
- Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун Ардак Грамотасы, (2024 ж.);
- Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун медалы, 11/2023;
- Кыргыз Республикасынын Ош мамлекеттик университетинин «Даңк» медалы, 11/2023;
- Кыргыз Республикасынын К. Карасаев атындагы БГУ медалы, 2023;
- Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин Ыраазычылык каты, 2022;
- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин медалы, 11/2021;

- Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин Ыраазычылык каты, 2022;

- Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат жана спорт жана жаштар саясаты министрлигинин жана «Окуу керемет» ЮСАИД долбоорунун Ыраазычылык каты, 2023;

Эл аралык деңгээлдеги сыйлыктар

- Эл аралык «Түрксой» уюмунун медалы, 2022;
- РФ Билим берүү министрлигинин Ыраазычылык каты, Москва шаары, 2023-ж.;
- Москва мамлекеттик лингвистика университетинин Ыраазычылык каты, Москва шаары, 2023-ж.;
- РФ РАО ЕАОКО Евразия Ассоциациясы, Ыраазычылык кат, 2023-ж.